

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἀπέθανε πρό τινας ἐν τῇ ἀμερικανικῇ πολιτείᾳ τῆς Μιχιγκάνης γράφια μάρνη, περί τῆς ὁποίας ἡ «Ἐφημερίς τῶν Συζητήσεων» παρέχει τὰς ἐπομένους περιέργους πληροφορίες.

Ὄνομάζετο Sojourner Truth. Ἦτο ἄγνωστος ἡ ἡλικία της, ἀλλ' ἦτο βέβαιον ὅτι ἦτο ὑπερεκατοντούτης. Γεννηθεῖσα δούλη χειραφετήθη τῷ 1817 καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Sojourner Truth κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐπίστευεν.

Ὁ κληρὸς τῶν μεθοδιστῶν ἐκπλαγείς ἐκ τῆς ἐκτάκτου καὶ φυσικῆς τῆς δούλης εὐγλωτίας ἐπεμψεν αὐτὴν ὡς ἰσραηλόστολον παρὰ τοῖς μάρησι· ἀλλ' ἐγκατέλιπε μετ' ὀλίγον τὴν θρησκευτικὴν ἐκείνην αἵρεσιν διὰ τὴν τῶν χιλιιστῶν λεγομένων, οἵτινες ἐνόμιζον ἐπικείμενον τὸ τέμαχ τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ἰδοῦσα ὅτι μεθ' ὅλας τὰς προρήσεις αὐτῶν ἡ γῆ ἐξηκολούθη στροφομένη περί τὸν ἄξονά της, ἀφωσιώθη ψυχῇ καὶ σώματι εἰς τὴν ἰδέαν τῆς καταργήσεως τῆς δουλείας, ἧς παρέμεινε μία τῶν θερμωτάτων καὶ εὐγλωττοτάτων ἀποστόλων ἄχρι τῆς ἡμέρας τῆς χειραφετήσεως τῶν δούλων.

Ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἡ Sojourner Truth διέτρεξε τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς διευθύνσεις, κηρύττουσα τὴν κατάργησιν τῆς δουλείας εἰς πολυπληθεῖς ἀγορεύσεις, αἵτινες πάντοτε βαθυτάτην ἐνεποιοῦν εἰς τοὺς ἀκροωμένους ἐντύπωσιν.

Αἱ αὐτοσχέδιαι αὐτῆς ἀγορεύσεις ἦσαν ἀριστοργήματα δημῶδους καὶ περιπαθοῦς εὐγλωτίας. Ἦτο ὑψηλή, εὐθυτενής, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀπήστραπτον ὡς λυκαίνης, ὅταν δ' ἡ ὄξεια αὐτῆς φωνὴ ἐν προφητικῷ οἴστροφῳ ἐξηκόντιζε τὰ ἀναθέματά της κατὰ τῆς δουλείας, συνεχίνει, ἐπειθεῖν ἀκαταμαχῆτως.

Μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς χειραφετήσεως ἡ γηραιὰ Sojourner Truth παρουσιάσθη εἰς τὸν πρόεδρον Λίγκολν καὶ ἤξιωθη τῶν συγχαρητηρίων του. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ ἐνδοξόστερα τοῦ βίου αὐτῆς ἀνάμνησις. Ἀνεμνηνίσκατο ἐντελῶς τῶν πρώτων περμαμάτων τοῦ ἀτμοπλοίου Φούλτωνα ὅς εἶχον δι' ἐντυπωθῆ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς ἕνεκα τῆς ὀργῆς τῶν Ὀλλανδῶν κατακραυγαζόντων κατὰ τῆς διαβολικῆς ταύτης ἐφευρέσεως, ἰκανῆς μόνον νὰ φοβίζῃ τοὺς ἰχθύς καὶ ἐκδιώκῃ αὐτοὺς τοῦ παταμίου.

Ἡ Sojourner Truth κατέλειπε μικρὰν ἀκίνητον περιουσίαν κληροδοτήσασα αὐτὴν εἰς τὰς θυγατέρας της.

χαίου μαρμάρου. Ἡ περίεργος ἀνακάλυψις ὀφείλεται εἰς τὸν ἐπιφανῆ ἀρχαιολόγον Βισκόντην, ὅστις τοιαύτην παρῆγεν ἐξήγησιν τοῦ πράγματος: Ἀπὸ τῆς Ρώμης μέχρι τῆς Ἰταλίας ἐκτείνεται συνεχῆς σωρεῖα σπανιωτάτων καὶ πολυτιμοτάτων λελαξευμένων ὄγκων μαρμάρου καὶ ἀλαβάστρου. Τὴν ἀξίαν τῶν ὄγκων τούτων, ὑπὸ λεπτοτάτου στρώματος γῆς κεκαλυμμένων μόλις, ὑπολογίζω εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια φράγκων. Ἡ ἐξήγησις περὶ τῆς προελεύσεως αὐτῶν εἶναι ἀπλουστάτη. Τὰ μάρμαρα τῶν διαφόρων ἐν Ρώμῃ οἰκοδομῶν προήρχοντο ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἐκ τῶν λατομιῶν τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὰς ὁποίας ὑπεχρῶοντο νὰ ἐργάζωνται οἱ καταδικαζόμενοι εἰς καταναγκαστικὰ ἔργα ἐν μεταλλείαις (ad metalla). Ἐστῆλλοντο δὲ τὰ μάρμαρα λελαξευμένα καὶ ἔτοιμα εἰς Ρώμην καὶ ἐξεφορτώνοντο εἰς τὸ Ἐμπορεῖον, ὁπόθεν παρελάμβανον οἱ ἀρχιτέκτονες δημοσίων οἰκοδομημάτων ὅσα ἐχρειάζοντο. Ἀλλὰ καὶ ὅσας αἱ οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι διεκόπτοντο, τὰ μάρμαρα ἐξηκολούθουν νὰ ποστῆλλωνται τακτικῶς, διότι οἱ κατάδικοι ὄφειλον νὰ ἐργάζωνται, ἀδιάφορον ἂν εἰς οὐδὲν ἐχρησίμους τὸ προῖόν τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ὅτε δὲ ὑπερεπληρώθη τὸ Ἐμπορεῖον, τὰ μάρμαρα ἐξεφορτώνοντο πλησίον, μέχρις ὅτου ἄπασα ἡ ὄχθη, μέχρι τοῦ λιμένος τῆς Ρώμης τῆς ὁσίας καταλήφθη ὑπὸ ὄγκων μαρμάρου. Σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Ρώμης καὶ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν βαρβάρων τὰ μάρμαρα ἐκαλύφθησαν ὑπὸ χώματος, καὶ ἕνεκα τῆς ἰδίας βαρύτητος ἐβυθίσθησαν μικρὸν εἰς τὸ ἔδαφος. Ἐκτοτε ἔμειναν παντελῶς ἄγνωστα, καὶ δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἦτο τοῦτο δυστύχημα, διότι ἂν ἐγίνωσκον τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν οἱ ἀπειρόκαλοι πάπαι καὶ εὐπατριδαὶ τῶν μέσων χρόνων, δὲν θὰ κατέστρεφον τὰ παλαιὰ μνημεῖα καὶ τὰ λείψανα τῆς τέχνης πρὸς πορισμὸν οἰκοδομικῆς ὕλης. Ἡ ἀνασκαφὴ ἦν ἐπιτελέσασα ὁ Βισκόντης ἀπέδειξεν ὀρθὰς τὰς εἰκασίας του, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐγένετο χρῆσις τῶν μαρμάρων, μόνον δ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ Πάπας Πῖος ὁ Θ' ἐδώρει ἐξ αὐτῶν εἰς ἐκκλησίας πρὸς κατασκευὴν ἁγίων τραπεζῶν καὶ διακόσμησιν αὐτῶν. Νῦν ὁμῶς ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν ἀχρησιμοποίησιν τὸ ἀπροσδόκητον καὶ παράδοξον κληροδοτήμα τοῦ παλαίου ρωμαϊκοῦ κράτους εἰς τὸ σημερινὸν βασιλεῖον τῆς Ἰταλίας.

Πλουσία τις Ἀγγλίσ, ὀνόματι Στάπλετων Βρέδερτων, ἀποθανούσα κατ' αὐτὰς ἐν Λιβερπόλει, κατέστησε διὰ διαθήκης κληρονόμον τῆς εἰς δέκα ἑκατομμύρια φράγκων ἀνερχομένης περιουσίας της τὸν Πάπαν.

Πρὸ δεκαεξέ περιπου ἐτῶν ἀνεκαλύφθησαν ἐν Ρώμῃ μεγάλοι σωροὶ βαρυτιμοτάτου ἑρ-